

Exam. Code : 103206

Subject Code : 1230

B.A./B.Sc. Semester—VI

PSYCHOLOGY

(Abnormal Psychology—II)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—75

SECTION—A

Note :— ALL questions are compulsory. Answer each question up to 5 lines. Each question carries 1½ marks.

1. Define generalized anxiety disorder.
2. What are the characteristics of an avoidant personality ?
3. Who is a Schizophrenic ?
4. What is the one basic symptom of a conversion disorder ?
5. What is the difference between one tailed and two tailed test ?
6. What is the difference between correlated and uncorrelated samples ?
7. Define a hypothesis.
8. What is a Type One Error ?
9. What is meant by level of significance ?
10. What is meant by degrees of freedom ?

SECTION—B

Note :— Attempt any *four* questions out of *six* questions.
Answer each question up to **2** pages. Each question carries **9** marks.

1. Give an elaborate clinical picture of a delinquent.
2. What are the different types of personality disorders? Write a few lines on each.
3. What are the causes of mood disorders?
4. Discuss the different symptoms of phobias.
5. Write a detailed note on the etiology of a conversion disorder.
6. What is the purpose and significance of behavior therapy?

SECTION—C

Note :— Attempt any *two* questions out of *four* questions.
Answer each question up to **5** pages. Each question carries **12** marks.

1. What are the causal factors of anxiety disorders?
2. Discuss the treatment plan that can be given to a delinquent.
3. What are the causal factors of Schizophrenia? How will you treat a Schizophrenic patient?
4. Write a detailed note on humanistic therapy? How is it different from psychodynamic therapy?

(PUNJABI VERSION)

ਭਾਗ—ੳ

ਨੋਟ :— ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 1½ ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਆਮ ਚਿੰਤਾ ਵਿਕਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ।
2. ਇੱਕ ਅਲਗਾਵ ਵਿਅਕਤਿੱਤਵ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ?
3. ਸ਼ੀਜ਼ੋਫਰੈਨਿਕ (Schizophrenic) ਕੌਣ ਹਨ?
4. ਰੁਪਾਂਤਰਣ ਵਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੱਛਣ ਕੀ ਹੈ?
5. ਇੱਕ ਪੂਛ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪੂਛ ਪਰੀਖਣ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀ ਫਰਕ ਹੈ?
6. ਸਹਸੰਬੰਧਤ ਅਤੇ ਅਨਾਸੰਬੰਧਤ ਨਮੂਨਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
7. ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ।
8. ਕਿਸਮ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀ ਹੈ?
9. ਸਾਰਥਕਤਾ ਦਾ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
10. ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਡਿੱਗਰੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

ਭਾਗ—ਅ

ਨੋਟ :— ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 2 ਪੇਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 9 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੈਦਾਨਿਕ ਤਸਵੀਰ ਦਿਉ।
2. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤਿੱਤਵ ਵਿਕਾਰ ਕੀ ਹਨ? ਹਰੇਕ ਉਪਰ ਕੁਝ ਲਾਈਨਾਂ ਲਿਖੋ।

3. ਮੂਡ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ?
4. ਡਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੱਛਣਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
5. ਇੱਕ ਰੁਪਾਂਤਰਣ ਵਿਕਾਰ ਦੀ ਇਟਿਓਲੋਜੀ (Etiology) ਉਪਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
6. ਵਿਵਹਾਰ ਚਿਕਿਤਸਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕਤਾ ਕੀ ਹੈ?

ਭਾਗ—ੳ

ਨੋਟ :—ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5 ਪੇਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਚਿੰਤਾ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਕ ਕੀ ਹਨ?
2. ਉਪਚਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਜੋ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।
3. ਪਾਗਲਪਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਕ ਕੀ ਹਨ? ਤਸੀਂ ਇੱਕ ਪਾਗਲਪਨ ਦੇ ਰੋਗੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਿਵੇਂ ਕਰੋਗੇ?
4. ਮਾਨਵੀਯ ਚਿਕਿਤਸਾ ਉਪਰ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਟਿਪਣੀ ਲਿਖੋ। ਇਹ ਮਾਨਸਕਿਰਿਆ (Psychodynamic) ਥੈਰੇਪੀ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹੈ?

(HINDI VERSION)

भाग—क

नोट :—सभी प्रश्न अनिवार्य हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 5 लाइनों में दें। प्रत्येक प्रश्न के 1½ अंक हैं।

1. सामान्यीकृत चिन्ता विकार को परिभाषित करो।

2. एक अलगाव व्यक्तित्व की विशेषताएं क्या हैं ?
3. सीजोफ्रैनिक (Schizophrenic) कौन है ?
4. रूपांतरण विकार का एक बुनियादी लक्षण क्या है ?
5. एक पूंछ और दो पूंछ परीक्षण के मध्य क्या अंतर है ?
6. सहसंबंधित तथा असहसंबंधित नमूनों के मध्य क्या अंतर है ?
7. परिकल्पना को परिभाषित करो।
8. प्रकार एक त्रुटि क्या है ?
9. सार्थकता का स्तर से क्या अभिप्राय है ?
10. स्वतंत्रता की डिग्री पे क्या अभिप्राय है ?

भाग—ख

नोट :— छः प्रश्नों में से कोई चार प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 2 पृष्ठों में दें। प्रत्येक प्रश्न के 9 अंक हैं।

1. एक अपराधी की एक विस्तृत नैदानिक दस्तवीर दीजिये।
2. विभिन्न प्रकार के व्यक्तित्व विकार क्या है ? प्रत्येक पर कुछ लाइनें लिखिए।
3. मूड विकारों के क्या कारण हैं ?
4. भय के विभिन्न लक्षणों की चर्चा करो।
5. एक रूपांतरण विकार की एटियोलॉजी (Etiology) पर विस्तृत नोट लिखो।
6. व्यवहार चिकित्सा का उद्देश्य तथा सार्थकता क्या है ?

भाग—ग

नोट :— चार प्रश्नों में से कोई दो प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 5 पृष्ठों में दें। प्रत्येक प्रश्न के 12 अंक हैं।

1. चिन्ता विकारों के कारण कारक क्या हैं ?
2. रणनीति योजना की चर्चा करें जो एक अपराधी को दी जा सकती है।
3. पागलपन के कारण कारक क्या हैं ? आप एक पागलपन के रोगी का इलाज कैसे करेंगे ?
4. मानवीय चिकित्सा पर एक विस्तृत टिप्पणी लिखें। यह मानस-क्रिया (Psychodynamic) थेरेपी से कैसे भिन्न है ?